

~ Методологија ~

ПОВРШИНЕ И ЗАСАДИ НА КРАЈУ ПРОЉЕЋНЕ СЈЕТВЕ

ПРАВНИ ОСНОВ

Подаци о површинама и засадама на крају прољећне сјетве, на газдинствима у Републици Српској, обезбијеђени су реализацијом „Годишњег истраживања о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјени приноса раних култура“ које се као анкетно истраживање реализовало у складу са важећим:

- Планом рада Републичког завода за статистику за текућу годину,
- Статистичким програмом Републике Српске за период 2022-2025. година („Службени гласник Републике Српске“, број 102/21),
- Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03),
- Регулатором ЕК бр. 1557/2015/ЕК (*Commission Delegated Regulation (EU) 2015/1557 amending Regulation (EC) No 543/2009 of the European Parliament and of the Council concerning crop statistics*) о статистичким истраживањима о укупно засијаним и пожњевеним површинама.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Подаци о површинама и засадама на крају прољећне сјетве, на пољопривредним газдинствима, добијени су реализацијом анкетног истраживања под називом „Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“.

Анкета је реализована у складу са препорукама и стандардима Евростата и у потпуности мијења ранију методологију прикупљања података о пољопривредној производњи породичних газдинстава која се заснивала на процјенама службеника јединица локалне самоуправе и подацима правних лица о оствареној сјетви.

ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА

Јединице посматрања су пољопривредна газдинства (породична газдинства и газдинства правних лица и предузетника).

ОБУХВАТ

Анкета је спроведена на случајно одабраном репрезентативном узорку који је обухватио породична пољопривредна газдинстава са територије Републике Српске, као и сва газдинства правних лица и предузетника која се баве биљном производњом. Као оквир за избор узорка коришћен је „Адресар пољопривредних газдинстава“ који је формиран на основу резултата Пописа становништа из 2013. године. Прикупљање података у оквиру „Годишњег истраживања о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ за 2025. годину реализовано је путем телефонског интервјуа пољопривредних газдинства. Периодика истраживања је годишња. Анкета је реализована у периоду од 23. маја до 15. јуна, а са стањем усјева на дан 25. мај. Подаци о засијаним површинама на крају прољећне сјетве односе се на референтни период од 1. октобра 2024. до 30. септембра 2025. године.

МЕТОД И ВРИЈЕМЕ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА

Прикупљање података у оквиру „Годишњег истраживања о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ за 2025. годину реализовано је путем телефонског интервјуа пољопривредних газдинства. Периодика истраживања је годишња. Анкета је реализована у периоду од 23. маја до 15. јуна, а са стањем усјева на дан 25. мај. Подаци о засијаним површинама на крају прољећне сјетве односе се на референтни период од 1. октобра 2024. до 30. септембра 2025. године.

ОБАВЕЗА ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА

На основу резултата анкетног истраживања објављују се подаци о сјетвеној површини по појединим категоријама, као и појединачним културама за ниво Републике Српске. Повјерљиви подаци заштићени су у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и у складу са Правилником о заштити повјерљивих података.

ДЕФИНИЦИЈЕ ОСНОВНИХ ОБИЉЕЖЈА – ИНДИКАТОРА

Пољопривредне површине – земљишне површине које се користе за пољопривредну производњу током посматраног периода (од 1. октобра 2024. до 30. септембра 2025. године), на пољопривредним газдинствима у Републици Српској.

Засијане површине – површине које су обрађене и засијане неким усјевом.

НИВО РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТИ ПОДАТАКА

Подаци о површинама и засадама добијени су реализацијом анкетног истраживања и репрезентативни су за ниво Републике Српске.

УСАГЛАШЕНОСТ СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРЕПОРУКАМА И СТАНДАРДИМА

„Годишње истраживање о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјена приноса раних култура“ је у потпуности усклађено са Регулацијом ЕК бр. 1557/2015/ЕК (*Commission Delegated Regulation (EU) 2015/1557 amending Regulation (EC) No 543/2009 of the European Parliament and of the Council concerning crop statistics*) којим се регулишу истраживања у области биљне производње, тако да су добијени подаци у потпуности међународно упоредиви.

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Републички завод за статистику Републике Српске је одговорни произвођач података о биљној производњи на пољопривредним газдинствима.

Анкету спроводе изабрани, и од стране Завода обучени и овлашћени анкетари. Обука анкетара врши се на посебно припремљеној инструктажи приликом чега анкетари добијају потребан материјал за рад: упитнике (обрасце), адресаре, методолошко упутство за спровођење анкете и овлашћење за рад. Анкетари су дужни да присуствују инструктажи и да у току рада поступају у складу са методолошким упутством за спровођење анкете, те упутствима добијеним на инструктажи.

Анкетирање одабраних газдинства траје 21 дан. У току самог анкетирања газдинства, анкетари истовремено уносе податке у апликацију. Контрола и корекција добијених и унесених података од пољопривредних газдинстава, према раније дефинисаним критеријумима логичке и рачунске контроле, обавља се у Одјељењу производних статистика Завода. По завршеном анкетирању, анкетари заједно са одговорним лицима (контролорима) провјеравају потпуност добијеног материјала.

ОБАВЕЗНОСТ ДАВАЊА ПОДАТАКА

Извештајне јединице (пољопривредна газдинства) дужне су да дају податке Републичком заводу за статистику, а у складу са Законом о статистици.

МЕТОДОЛОШКИ МАТЕРИЈАЛ

УПИТНИК

У оквиру реализације „Годишњег истраживања о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјени приноса раних култура“ користе се упитници за породична пољопривредна газдинства (ПС/ППГ) и упитници за газдинства правних лица и предузетника (ПС/ПЛ), који се налазе на званичном веб сајту Завода, на страницама:

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_PS-PPG.pdf

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Obrazac_PS-PL.pdf

МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО

Методолошко упутство за спровођење „Годишњег истраживања о засијаним површинама на крају прољећне сјетве и процјени приноса раних култура“ за 2025. годину, налази се на званичном веб-сајту Завода, на страници:

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Uputstvo_Za_Popunjavanje_PS-PPG_2025.pdf

https://www.rzs.rs.ba/static/uploads/obrasci/poljoprivreda_i_ribarstvo/Uputstvo_Za_Popunjavanje_PS-PL_2025.pdf

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци о површинама и засадима на крају прољећне сјетве објављују се 15. јула текуће године, у оквиру редовног статистичког саопштења „Површине и засади на крају прољећне сјетве“.

Припремила:

Нада Шобот

Последње ажурирање:

7. јул 2025.